

*Załącznik
do Uchwały Nr 1303/2011
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 7 października 2011 r.*

**PROJEKT PROGRAMU WSPÓŁPRACY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI
DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO
NA 2012 ROK**

SPIS TREŚCI

Rozdział I.	Postanowienia ogólne	str. 3
Rozdział II.	Cel główny i cele szczegółowe Programu	str. 3
Rozdział III.	Zasady współpracy	str. 4
Rozdział IV.	Zakres przedmiotowy	str. 5
Rozdział V.	Formy współpracy	str. 6
Rozdział VI.	Priorytetowe zadania publiczne	str. 6
Rozdział VII.	Okres realizacji Programu	str.13
Rozdział VIII.	Sposób realizacji Programu	str.13
Rozdział IX.	Wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu	str.14
Rozdział X.	Sposób oceny realizacji Programu	str.14
Rozdział XI.	Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji	str.15
Rozdział XII.	Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych	str.16

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Ilekcroć w Programie jest mowa o:

- 1) **„ustawie”** – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn.zm.),
- 2) **„Województwie”** – rozumie się przez to Województwo Opolskie,
- 3) **„Zarządzie”** – rozumie się przez to Zarząd Województwa Opolskiego,
- 4) **„Urzędzie”** – rozumie się przez to Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego,
- 5) **„Programie”** – rozumie się przez to Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2012 rok,
- 6) **„podmiotach Programu”** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy,
- 7) **„dotacji”** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn.zm.)
- 8) **„konkursie”** – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe Programu

Celem głównym Programu jest:

Kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie partnerstwa między Samorządem Województwa Opolskiego i podmiotami Programu.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) kształtowanie idei społeczeństwa obywatelskiego w świadomości społecznej,
- 2) pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców Regionu Opolskiego,
- 3) tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju trzeciego sektora na Opolszczyźnie,
- 4) zwiększanie udziału podmiotów Programu w realizacji zadań publicznych,
- 5) integrowanie podmiotów Programu realizujących inicjatywy w sferze zadań publicznych,
- 6) promowanie najlepszych organizacji pozarządowych Województwa,
- 7) wspieranie samoorganizacji społecznej i wszelkich form samopomocy i wolontariatu.

Rozdział III

Zasady współpracy

Ideą współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu jest partnerstwo regionalne budowane w oparciu o następujące zasady:

- 1) **partnerstwa** – podmioty Programu, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych,
- 2) **pomocniczości i suwerenności stron** – Samorząd Województwa Opolskiego respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z nimi. Wspiera ich działalność oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie,
- 3) **efektywności** – Samorząd Województwa Opolskiego, przy zleceniu podmiotom Programu zadań publicznych, dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz zachowując wymogi wynikające z ustawy o finansach publicznych,
- 4) **jawności podejmowanych działań** - Samorząd Województwa Opolskiego udostępnia współpracującym z nim podmiotom Programu informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwe jest prowadzenie takiej współpracy,
- 5) **legalności** - wszelkie działania Samorządu Województwa Opolskiego oraz podmiotów Programu odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu dotyczy zadań określonych w art. 4 ustawy, w szczególności ustawowych zadań własnych samorządu, realizowanych odpowiednio do terytorialnego zakresu działania Województwa, w następujących obszarach:

- 1) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 2) ochrony i promocji zdrowia;
- 3) ratownictwa i ochrony ludności;
- 4) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 5) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 6) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 7) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 8) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 9) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 10) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 11) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 12) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 13) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 14) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 15) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 16) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 18) wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 19) turystyki i krajoznawstwa;
- 20) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 21) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 22) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 23) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 24) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 25) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 26) promocji i organizacji wolontariatu;
- 27) działalności na rzecz podmiotów Programu, w zakresie określonym w pkt 1-26.

Rozdział V

Formy współpracy

Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu realizowana będzie w szczególności w postaci:

- 1) zlecenia podmiotom Programu prowadzącym działalność w obszarze pożytku publicznego realizacji zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji,
- 2) konsultowania z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej,
- 3) wzajemnego informowania się o kierunkach planowanej działalności i współdziałania w celu ujednoczenia i zharmonizowania tych kierunków poprzez:
  - a) publikowanie informacji, ważnych dla podmiotów Programu, na stronach internetowych Samorządu Województwa Opolskiego,
  - b) gromadzenie informacji przekazywanych przez podmioty Programu o przewidywanych lub realizowanych zadaniach sfery publicznej,
- 4) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli podmiotów Programu prowadzących działalność w obszarze pożytku publicznego oraz przedstawicieli Samorządu Województwa Opolskiego,
- 5) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej z podmiotami Programu na zasadach określonych w ustawie,
- 6) umów partnerstwa z podmiotami Programu określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz.712 i Nr 157, poz.1241),
- 7) organizowania szkoleń i konferencji dla podmiotów Programu,
- 8) współorganizacji przedsięwzięć z podmiotami Programu,
- 9) pomocy w nawiązywaniu kontaktów i współpracy podmiotów Programu w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej,
- 10) doradztwa i współpracy przy pozyskiwaniu przez podmioty Programu środków finansowych z innych źródeł,
- 11) pomocy merytorycznej pracowników Urzędu oraz pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu,
- 12) obejmowania patronatem Marszałka Województwa Opolskiego inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu,
- 13) nieodpłatnego udostępniania, w miarę możliwości, pomieszczeń lub sprzętu.

Rozdział VI

Priorytetowe zadania publiczne

Do priorytetowych zadań publicznych Samorządu Województwa Opolskiego należą:

1) w obszarze nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania:

- a) doskonalenie nauczycieli w zakresie edukacji informatycznej, edukacji przedsiębiorczości oraz przygotowania młodzieży do funkcjonowania na rynku pracy,
- b) prowadzenie kształcenia - w tym ustawicznego - w zakresie edukacji obywatelskiej i społecznej.

2) w obszarze ochrony i promocji zdrowia:

- a) zwiększanie skuteczności edukacji zdrowotnej, działań w zakresie podnoszenia świadomości prozdrowotnej oraz zwiększenia udziału w programach profilaktycznych,
- b) tworzenie programów zwiększających aktywność fizyczną dzieci i młodzieży oraz promujących zdrowy styl życia, w szczególności:
  - profilaktykę wad postawy,
  - programy profilaktyczne mające na celu zmniejszenie ilości wypadków drogowych,
- c) tworzenie programów promujących aktywność psycho-fizyczną mieszkańców Województwa,
- d) tworzenie programów przeciwdziałających chorobom cywilizacyjnym, w szczególności chorobom nowotworowym, układu krążenia, cukrzycy,
- e) promowanie zdrowia psychicznego oraz zapobieganie występowaniu zaburzeń psychicznych,
- f) promowanie programów dotyczących transplantologii;

3) w obszarze ratownictwa i ochrony ludności:

- a) szkolenie ratowników,
- b) ratownictwo i ochrona turystów;

4) w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:

- a) kreowanie i wspomaganie grup pozytywnych liderów młodzieżowych,
- b) profilaktyka dzieci i młodzieży w zakresie używania środków psychoaktywnych,
- c) oddziaływania terapeutyczne wobec osób zagrożonych uzależnieniem i/lub uzależnionych od środków psychoaktywnych,
- d) oddziaływania w zakresie redukcji szkód u osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i/lub leczenia substytucyjnego osób uzależnionych od środków psychoaktywnych,
- e) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- f) kompleksowe oddziaływania terapeutyczne i/lub pomocowe wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym osób wykorzystywanych seksualnie,
- g) oddziaływania terapeutyczne i/lub korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie,
- h) specjalistyczne działania edukacyjne i profilaktyczne ukierunkowane na ograniczenie zjawiska picia alkoholu oraz palenia tytoniu przez kobiety w ciąży oraz w wieku prokreacyjnym – w tym działania dotyczące zespołu FAS (alkoholowy zespół płodowy),
- i) wdrażanie metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji wobec nadużywających alkoholu i/lub używających narkotyków pacjentów podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej,
- j) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w obszarze uzależnień,
- k) działania dotyczące readaptacji społecznej osób, które ukończyły terapię w zakresie uzależnień lub są w końcowej fazie takiej terapii,
- l) wspieranie integracji oraz współpracy klubów i stowarzyszeń trzeźwościowych w regionie;

5) w obszarze zadań na rzecz osób niepełnosprawnych:

- a) aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- b) prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek,
- c) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby,
- d) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych,
- e) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych,
- f) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniających dla osób niepełnosprawnych,
- g) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- h) zakup, szkolenie i utrzymanie w trakcie szkolenia psów przewodników dla osób niewidomych oraz osób z niepełnosprawnością ruchową,
- i) organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy - przewodników,
- j) organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach,
- k) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego,
- l) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich dyskryminacji,
- m) opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw, dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością lub kierowanych do osób niepełnosprawnych,
- n) wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację psychomotoryczną,
- o) realizacja projektów badawczych mających na celu diagnozę sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie Województwa,
- p) zapobieganie społecznym skutkom utrwalonej niepełnosprawności poprzez tworzenie programów wczesnej diagnozy zaburzeń rozwoju u dzieci do lat 3,
- q) wspieranie programów i działań mających na celu kompleksową, interdyscyplinarną pomoc, w tym terapeutyczną skierowaną do rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym;

6) w obszarze zadań na rzecz osób w wieku emerytalnym:

- a) promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym,
- b) wspieranie programów zwiększających sprawność psychomotoryczną osób starszych,
- c) wspieranie działań dostosowujących systemy wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa;
- d) organizowanie imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym, kulturalnym oraz spotkań świątecznych;

7) w obszarze zadań na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka:

- a) organizowanie kampanii społecznych aktywizujących środowisko lokalne na rzecz wspierania rodzin,
- b) edukacja na rzecz promocji wielodzietności,
- c) wspieranie programów i działań mających na celu kompleksową, interdyscyplinarną pomoc, w tym terapeutyczną skierowaną do rodzin problemowych, zagrożonych dysfunkcjami społecznymi, w tym rodzin, w których występują migracje zagraniczne oraz rodzin adopcyjnych i zastępczych,
- d) inicjowanie lokalnych form wsparcia dla usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu zapobieganie ich marginalizacji,
- e) wspieranie kobiet w ciąży – szkoły rodzenia,
- f) wspieranie działań mających na celu deinstytucjonalizację systemu opieki nad dzieckiem i rodziną;

8) w obszarze pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób:

- a) aktywizacja zawodowa i społeczna grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym organizacja imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym, kulturalnym, oraz spotkań świątecznych,
- b) readaptacja społeczna rodzin dysfunkcyjnych poprzez pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych,
- c) wspieranie działań w zakresie gromadzenia i rozdawnictwa żywności osobom i instytucjom funkcjonującym w systemie pomocy społecznej,
- d) przeciwdziałanie zjawisku bezdomności poprzez dofinansowanie ośrodków wsparcia,
- e) zwiększanie dostępu do informacji nt. instytucji i organizacji działających na rzecz pomocy osobom potrzebującym wsparcia;

9) w obszarze zadań na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:

- a) aktywizacja zawodowa i społeczna grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym organizacja imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym, kulturalnym oraz spotkań świątecznych,
- b) realizacja projektów badawczych mających na celu diagnozę sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na terenie Województwa;

10) w obszarze zadań na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy:

- a) promowanie przedsiębiorczości wśród osób powyżej 35 roku życia;

11) pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą:

- a) organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin poszkodowanych w wyniku katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen;

12) działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych:

- a) organizowanie spotkań okolicznościowych mających na celu integrację środowisk kombatanckich i osób represjonowanych;

13) w obszarze realizacji zadań na rzecz podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej:

- a) pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców regionu;

14) w obszarze promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą:

- a) propagowanie wiedzy o regionie i jego walorach,
- b) działania związane z synergiczną promocją gospodarczą, turystyczną, kulturalną,
- c) działania związane z udziałem lub organizacją przedsięwzięć, których celem jest promocja regionu oraz Rzeczypospolitej Polskiej za granicą (konkursy, kampanie promocyjne, targi, konferencje, spotkania informacyjne, giełdy i misje gospodarcze);

15) pomoc Polonii i Polakom za granicą:

- a) organizowanie różnych form wypoczynku oraz warsztatów edukacyjnych dla dzieci Polaków zamieszkałych za granicą;

16) w obszarze zadań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego:

- a) ochrona i propagowanie kultury mniejszości narodowych,
- b) promowanie wielokulturowości oraz zdolności adaptacyjnych;

17) w obszarze zadań na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- a) szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo (Kadra Wojewódzka Młodzików, Kadra Marszałkowska),
- b) wspieranie udziału reprezentacji Województwa w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, Mistrzostwach Polski, Mistrzostwach Europy i Mistrzostwach Świata,
- c) organizowanie imprez sportowych o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym o istotnym znaczeniu dla Województwa,
- d) upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej,
- e) upowszechnianie kultury fizycznej w środowisku akademickim,
- f) upowszechnianie kultury fizycznej w środowisku wiejskim,
- g) upowszechnianie kultury fizycznej w środowisku osób niepełnosprawnych,
- h) szkolenie kadr kultury fizycznej województwa (animatorów, instruktorów, trenerów i sędziów sportowych),
- i) szkolenie sekcji sportowych uczestniczących w Ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego,
- j) promowanie idei olimpizmu oraz idei Euro2012,
- k) promowanie Województwa poprzez sport w kraju i za granicą;

18) w obszarze wypoczynku dzieci i młodzieży:

- a) wsparcie socjalne wypoczynku dzieci i młodzieży z zagrożonych ubóstwem rodzin w formie stacjonarnej, półstacjonarnej i jednodniowych imprez o charakterze regionalnym, w tym wsparcie dzieci pochodzących ze zmarginalizowanych środowisk wiejskich,
- b) organizowanie warsztatów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem bądź rodzin dysfunkcyjnych pochodzących z zagranicy, w tym dzieci Polaków zamieszkałych za granicą;

19) w obszarze turystyki i krajoznawstwa:

- a) działalność krajoznawcza poprzez dofinansowanie imprez turystyczno-krajoznawczych oraz szkoleń o zasięgu wojewódzkim, krajowym oraz międzynarodowym,
- b) promowanie walorów turystycznych regionu (targi krajowe i zagraniczne, wydawnictwa regionalne, wystawy, prezentacja regionu w środkach masowego przekazu),
- c) stworzenie jednolitego systemu informacji turystycznej w Województwie;

20) w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- a) organizowanie festiwali, konkursów, przeglądów, spotkań, plenerów, warsztatów, konferencji, seminariów, wystaw artystycznych, historycznych, muzealnych i innych imprez, o zasięgu co najmniej regionalnym, mających istotne znaczenie dla polskiej kultury i sztuki,
- b) pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości regionalnej,
- c) wspieranie inicjatyw wydawniczych poświęconych problematyce kultury i sztuki,
- d) promowanie twórczości literackiej,
- e) promowanie wiedzy o kulturze lokalnych społeczności,

21) w obszarze działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych:

- a) aktywizowanie społeczności lokalnych w szczególności w kontekście wdrażania modelu „Wieś przyszłości” (wystawy, konferencje, seminaria, podróże studyjne, szkolenia, imprezy promujące obszary wiejskie),
- b) działania na rzecz efektywnego wdrażania lokalnych strategii rozwoju na obszarze wiejskim,
- c) promowanie dziedzictwa kulinarnego Opolszczyzny,
- d) rozwój energii odnawialnych w regionie,
- e) działania związane z promocją potencjału ludzkiego regionu,
- f) działania promujące walory i możliwości rozwojowe Województwa,
- g) działania zwiększające atrakcyjność regionu poprzez marketing regionalny – wdrażanie Strategii Marketingu Regionalnego;

22) w obszarze działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:

- a) organizacja lub udział w przedsięwzięciach promujących przedsiębiorczość, zatrudnienie, aktywizację zawodową,
- b) wspieranie inicjatyw o charakterze promocyjnym, których celem jest rozwój gospodarczy regionu,
- c) wspieranie innowacyjnych technologii proekologicznych i ekoenergetycznych;

23) działalność wspomagająca rozwój techniki, wynalazczość i innowacyjność oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;

24) w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego:

- a) wspieranie działań w zakresie edukacji przyrodniczej, w szczególności tworzenie ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych,
- b) organizowanie szkoleń, kursów, konkursów, akcji popularyzatorskich podnoszących świadomość ekologiczną społeczeństwa, a w szczególności nauczycieli, dzieci i młodzieży,
- c) gromadzenie pomocy dydaktycznej i rozpowszechnianie informacji dotyczących ochrony środowiska i edukacji ekologicznej, głównie przez biblioteki (pedagogiczne, wojewódzkie i szkolne),
- d) rozpowszechnianie informacji zawartych w planie gospodarki odpadami i programie ochrony środowiska dla Województwa,
- e) wspieranie działań dotyczących: selektywnej zbiórki odpadów, zbiórki odpadów zawierających azbest, zbiórki baterii i akumulatorów,
- f) wspieranie działań dotyczących rozpowszechniania informacji o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie ochrony środowiska,
- g) wspieranie działań dotyczących rozpowszechniania informacji o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii;

25) w obszarze integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami:

- a) wymiana doświadczeń w zakresie: promocji, edukacyjno-kulturowym oraz gospodarczym,
- b) wspieranie inicjatyw integracyjnych między regionami,
- c) upowszechnianie wiedzy o Unii Europejskiej i funduszach europejskich wśród dzieci i młodzieży,
- d) informowanie o możliwościach wsparcia z funduszy europejskich,
- e) promowanie i popularyzacja dobrych praktyk w wykorzystaniu funduszy europejskich w regionie,
- f) inicjowanie działań promujących rozwój Województwa w kontekście wykorzystania funduszy europejskich wśród przedstawicieli mediów regionalnych i lokalnych,
- g) promowanie funduszy europejskich w kontekście bieżących kierunków działań Unii Europejskiej;

26) w obszarze promocji i organizacji wolontariatu:

- a) działania kreujące i wspomagające wolontariat w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- b) organizacja szkoleń dla wolontariuszy,
- c) organizacja warsztatów edukacyjnych dla wolontariuszy z Polski i z zagranicy;

27) działalność na rzecz podmiotów Programu, w zakresie określonym w pkt 1-26.

Rozdział VII

Okres realizacji Programu

Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu będzie realizowany od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2012 roku.

Rozdział VIII

Sposób realizacji Programu

1. Program będzie realizowany we współpracy z podmiotami Programu przez:
  - 1) departamenty merytoryczne Urzędu,
  - 2) komórkę ds. organizacji pozarządowych Urzędu,
  - 3) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.
2. Program będzie realizowany w szczególności poprzez:
  - 1) zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu:
    - a) w ramach otwartych konkursów ofert,
    - b) z pominięciem otwartych konkursów ofert,
  - 2) realizację zadań publicznych w ramach umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej,
  - 3) konsultowanie z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów,
  - 4) tworzenie wspólnych zespołów opiodawczo-doradczych,
  - 5) organizowanie konkursu „Opolskie Niezapominajki” promującego Nagrodą Marszałka Województwa Opolskiego najlepsze organizacje pozarządowe Województwa,
  - 6) organizowanie Opolskich Targów Organizacji Pozarządowych,
  - 7) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój podmiotów Programu oraz ich profesjonalizację,
  - 8) udział Samorządu Województwa Opolskiego w inicjatywach publicznych,
  - 9) współudział Samorządu Województwa Opolskiego w działaniach podejmowanych przez podmioty Programu,
  - 10) udzielanie pomocy merytorycznej podmiotom Programu przez pracowników Urzędu oraz pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu,
  - 11) promowanie działalności podmiotów Programu przez obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Opolskiego inicjatyw tych podmiotów.

Rozdział IX

Wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu

Samorząd Województwa Opolskiego na realizację Programu w 2012 roku przeznaczy środki finansowe w wysokości co najmniej 2 500 000 zł.

Rozdział X

Sposób oceny realizacji Programu

1. Ocena realizacji Programu dokonywana będzie w oparciu o następujące wskaźniki:
  - 1) liczbę podmiotów Programu uczestniczących w przedsięwzięciach organizowanych na rzecz tych podmiotów,
  - 2) liczbę skonsultowanych z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów,
  - 3) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez departamenty Urzędu oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu,
  - 4) liczbę ofert złożonych przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
  - 5) liczbę podmiotów Programu, które zwróciły się do Samorządu Województwa Opolskiego o finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert oraz w ramach inicjatywy lokalnej,
  - 6) liczbę wniosków złożonych przez podmioty Programu o realizację zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert,
  - 7) liczbę wniosków złożonych przez mieszkańców Województwa bezpośrednio lub za pośrednictwem podmiotów Programu o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej,
  - 8) liczbę podmiotów Programu, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Województwa na realizację zadań publicznych,
  - 9) wysokość środków finansowych przekazanych podmiotom Programu na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym,
  - 10) liczbę zorganizowanych przedsięwzięć mających na celu rozwój podmiotów Programu oraz ich profesjonalizację,
  - 11) liczbę inicjatyw publicznych podejmowanych przez podmioty Programu, w których uczestniczył Samorząd Województwa Opolskiego,
  - 12) liczbę inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka Województwa Opolskiego.
2. Zarząd do dnia 30 kwietnia 2013 roku przedłoży Sejmikowi Województwa Opolskiego sprawozdanie z realizacji Programu w 2012 roku.

Rozdział XI

Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

1. Informacja o sposobie tworzenia Programu.

Tworzenie Programu przebiegać będzie w następujących etapach:

- 1) powołanie zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego zespołu roboczego ds. opracowania projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego, zwanego dalej „zespołem”,
- 2) przygotowanie przez zespół projektu Programu do konsultacji,
- 3) podjęcie przez Zarząd uchwały w sprawie przyjęcia projektu Programu do konsultacji,
- 4) przeprowadzenie konsultacji projektu Programu z podmiotami Programu,
- 5) przygotowanie przez komórkę ds. organizacji pozarządowych Urzędu zestawienia uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji,
- 6) sporządzenie przez zespół analizy uwag i wniosków oraz przedstawienie wyników tej analizy Zarządowi,
- 7) podjęcie przez Zarząd uchwały przyjmującej projekt uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego oraz skierowanie jej pod obrady Sejmiku Województwa Opolskiego,
- 8) podjęcie przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwały w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego.

2. Informacja o przebiegu konsultacji.

Konsultacje projektu Programu przeprowadzane będą na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania aktów prawa miejscowego w następujących etapach:

- 1) podjęcie przez Zarząd uchwały w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu Programu,
- 2) zamieszczenie na stronie internetowej Samorządu Województwa Opolskiego oraz wyłożenie do wglądu w siedzibie Urzędu projektu Programu,
- 3) zamieszczenie na stronie internetowej Samorządu Województwa Opolskiego oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu informacji o możliwości składania uwag i wniosków dotyczących projektu Programu w siedzibie Urzędu, przesyłania ich drogą pocztową lub za pośrednictwem poczty elektronicznej,
- 4) przygotowanie przez komórkę ds. organizacji pozarządowych Urzędu zestawienia uwag i wniosków zgłoszonych podczas konsultacji oraz sporządzenie przez zespół ich analizy,
- 5) rozpatrzenie uwag i wniosków przez Zarząd,
- 6) przygotowanie sprawozdania z przebiegu konsultacji i zamieszczenie wniosków z niej wynikających na stronie internetowej Samorządu Województwa Opolskiego w terminie do 14 dni od daty zakończenia konsultacji.

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych

1. Tryb powoływania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku, zwanych dalej „komisjami konkursowymi”.

Zarząd każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych powołuje, w drodze uchwały, komisję konkursową w składzie do 10 osób z udziałem:

- 1) przedstawicieli Zarządu wskazanych z pracowników Urzędu i/lub pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu,
- 2) przedstawicieli podmiotów Programu wskazanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego według następującego trybu:
  - a) Zarząd w terminie do dnia 30 września 2012 roku występuje do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego, zwanej dalej „Radą”, o wskazanie przedstawicieli podmiotów Programu na kandydatów na członków komisji konkursowych,
  - b) Rada w terminie do dnia 20 października 2012 roku przedstawia Zarządowi „Listę kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku”, zawierającą do 15 przedstawicieli podmiotów Programu reprezentujących te Podmioty w komisjach konkursowych w ramach obszarów określonych w Rozdziale IV niniejszego Programu,
  - c) „Lista kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku” winna zawierać dane kontaktowe kandydata oraz reprezentowanego przez niego Podmiotu, a także obszar działania tego Podmiotu,
  - d) Zarząd uwzględniając rodzaj zadań ogłoszonych konkursem powoła do komisji konkursowej przedstawicieli podmiotów Programu z „Listy kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku”,
  - e) do składu komisji konkursowej nie będą powoływani przedstawiciele podmiotów Programu, które ubiegają się o środki finansowe w danym otwartym konkursie ofert. Do członków komisji konkursowej stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn.zm.) dotyczące wyłączenia pracownika,
  - f) w przypadku ogłoszenia otwartego konkursu ofert przed terminem przedstawienia przez Radę „Listy kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku” Zarząd zaprasza przedstawicieli podmiotów Programu do udziału w komisji konkursowej,

- 3) w przypadku braku przedstawienia przez Radę „Listy kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku” w terminie określonym w pkt 2b, przedstawiciele podmiotów Programu wyłonieni będą według następującego trybu:
- a) Zarząd do dnia 25 października 2012 roku na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń Samorządu Województwa Opolskiego zamieszcza informację o naborze przedstawicieli podmiotów Programu z Województwa, na kandydatów do komisji konkursowych ogłaszanych w roku następnym. Do informacji dołącza się wzór zgłoszenia kandydata i wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie i pracę w komisjach konkursowych,
  - b) podmioty Programu zgłaszają do dnia 15 listopada 2012 roku po dwóch swoich przedstawicieli na kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku,
  - c) Zarząd po dokonaniu weryfikacji zgłoszeń i oświadczeń przygotowuje do dnia 10 grudnia 2012 roku „Listę kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku,
  - d) Zarząd uwzględniając rodzaj zadań ogłoszonych konkursem powołuje do komisji konkursowej przedstawicieli podmiotów Programu z „Listy kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku”,
  - e) do składu komisji konkursowej nie będą powoływani przedstawiciele podmiotów Programu, które ubiegają się o środki finansowe w danym postępowaniu konkursowym. Do członków komisji konkursowej stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn.zm.) dotyczące wyłączenia pracownika,
  - f) do czasu przygotowania „Listy kandydatów do komisji konkursowych w otwartych konkursach ofert ogłaszanych w 2013 roku”, Zarząd zaprasza przedstawicieli podmiotów Programu do udziału w komisji konkursowej,
- 4) w pracach komisji konkursowej mogą brać udział, z głosem doradczym, specjaliści posiadający wiedzę w zakresie zadań publicznych, których konkurs dotyczy,
- 5) Zarząd powołując komisję konkursową wskazuje jej przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

2. Zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert:

- 1) pracami komisji kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący komisji,
- 2) komisja realizuje swoje działania jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu,
- 3) komisja podejmuje decyzje w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów,
- 4) w pracach komisji nie mogą brać udziału osoby, związane z podmiotami Programu wnioskującymi o dotacje, to jest takie, które są członkami, wolontariuszami, członkami władz tych podmiotów Programu,
- 5) każdy członek komisji przed rozpoczęciem jej działalności, zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia w sprawie, o której mowa w pkt. 4),

- 6) do zadań komisji konkursowej należy:
  - a) ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym z uwzględnieniem kryteriów określonych w treści ogłoszonego konkursu,
  - b) przygotowanie listy rankingowej,
  - c) przygotowanie propozycji rozdziału środków pomiędzy ofertami,
  - d) rekomendacja Zarządowi zaopiniowanych ofert,
- 7) komisja rozpatruje oferty w terminie do 45 dni od ostatniego dnia składania ofert, z zachowaniem warunków określonych w art. 15 ustawy,
- 8) za udział w posiedzeniach komisji jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie i zwrot kosztów podróży,
- 9) w sprawach nieuregulowanych w niniejszym punkcie stosuje się zapisy Regulaminu organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań w sferze pożytku publicznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz jednostkach organizacyjnych Samorządu Województwa Opolskiego.